

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
"УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ"
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Затверджено

на засіданні Вченої ради
економічного факультету УжНУ
Протокол № 8
Декан факультету

_____ проф. В.П. Мікловда

9 вересня 2011 р.

Розглянуто

на засіданні кафедри
економіки, менеджменту та
маркетингу УжНУ
Протокол № 1
Завідувач кафедри

_____ проф. В.П. Мікловда

30 серпня 2011 р.

Ухвалено

на засіданні методкомісії
економічного факультету УжНУ
Протокол № 1
Голова метод комісії

_____ проф. Й.Я. Даньків
2 вересня 2011 р.

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
"ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ"
для студентів вищих навчальних закладів
III-IV рівнів акредитації**

Галузь знань 0501 "Економіка та підприємництво"

Напрямок підготовки 703050401 "Економіка підприємства"

703050901 "Облік і аудит"

703050801 "Фінанси і кредит"

703050802 «Банківська справа»

Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст

Укладач: доц. Газуда М. В.

Навчально-методичний комплекс з курсу „Державне регулювання економіки” для студентів першого курсу факультету післядипломної освіти всіх спеціальностей/Укл.: Газуда М. В. – Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2011. – 18 с.

Укладач:

Газуда Михайло Васильович – кандидат економічних наук, доцент, ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Рецензенти:

Даньків Й. Я. – голова методичної комісії, завідувач кафедри обліку та аудиту ДВНЗ «УжНУ», кандидат економічних наук, професор

Ярема В. І. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри господарського права ДВНЗ «УжНУ»

Відповідальний за випуск: завідувач кафедри економіки, менеджменту та маркетингу, д.е.н., професор, член-кор. НАН України **Мікловда В.П.**

ЗМІСТ

1.	Основні характеристики дисципліни	4
2.	Вступ	5
3.	Навчально-тематичний план дисципліни	6
4.	Тематика та плани лекцій за програмою курсу	7
5.	Завдання для самостійної роботи	11
6.	Перелік питань для підготовки до заліку	14
7.	Критерії оцінювання знань та підсумкового контролю	16
8.	Список рекомендованої літератури	16

1. Основні характеристики дисципліни
«Державне регулювання економіки»

Галузь знань 0501 "Економіка та підприємництво"

Напрямок підготовки 703050401 "Економіка підприємства"

703050901 "Облік і аудит"

703050801 "Фінанси і кредит"

703050802 «Банківська справа»

Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст

Нормативна чи вибіркова нормативна

Семестр

Загальна кількість годин 72 (год.)

Види навчальної діяльності та види навчальних занять і обсяги їх годин:

Лекції - 16 год.

Всього навчальних занять - 8 год.

Самостійна робота - 56 год.

Вид контролю: залік у другому семестрі.

ВСТУП

Побудова розвиненого ринкового господарства – складний і тривалий процес, який вимагає знання світового досвіду, врахування національних, економічних, соціальних, географічних та інших особливостей розвитку держави. Україна має всі необхідні умови, щоб започаткувати власний шлях розвитку з соціально орієнтованими та державно регульованими ринковими відносинами.

Зміст курсу „Державне регулювання економіки” передбачає розкриття методології, методики та організаційних основ державного регулювання економіки. навчальний матеріал ґрунтується на положеннях сучасної економічної теорії і менеджменту, а також Конституції та законів України, інших нормативно-правових актів державних органів.

Мета вивчення дисципліни – формування системи знань з методології, методики та організаційних основ державного регулювання економіки в ринкових і перехідних

Головними завданнями дисципліни є розкриття: сутності, мети і завдань державного регулювання економіки; теоретичних основ формування та реалізації стратегії соціально-економічної політики держави; методологічних основ, методів і засобів впливу держави на економічний та соціальний розвиток і соціально-економічні процеси; сутності, функцій, методології та методики соціально-економічного прогнозування, державного програмування і макроекономічного планування; особливостей державного регулювання різних сфер господарської та соціальної діяльності; світового досвіду державного регулювання економіки.

Предмет дисципліни: система методів і засобів державного впливу на економічний і соціальний розвиток країни.

По завершенню вивчення дисципліни студенти повинні:

- **знати**, основні поняття, категорії та практичний інструментарій предмету, методи управління, економічні важелі державного регулювання у всіх сферах господарської діяльності;
- **вміти**, здійснити системний і порівняльний аналіз при оцінці регулювання макроекономічних процесів у країнах з різним рівнем соціально-економічного розвитку, що дає можливість оцінити розвиненість та дієвість застосовуваних механізмів регулювання і можливості їх застосування в національній економіці;
- **мати навички:** пошуку основних способів, методів, форм і сфер державного регулювання економіки з метою визначення пріоритетних завдань і функцій держави щодо формування ринкових відносин.

3. Навчально-тематичний план дисципліни «Державне регулювання економіки»

Тематичний план вивчення навчальної дисципліни студентами денної форми навчання представлено у табл. 1. Нормативний час вивчення навчальної дисципліни - 72 години. Ця кількість годин розділяється між формами навчального процесу залежно від його режиму (форми навчання).

Як видно з тематичних планів навчальної дисципліни (табл. 1) основними формами її вивчення є:

- лекції;
- самостійна робота.

На лекціях розглядаються теми або окремі їх питання, які є досить складними за змістом, неповно та несистемно висвітлені в літературі, передусім навчальній.

Вивчення матеріалу дисципліни базується на навчальних посібниках, науково-практичних журналах, чинних законодавчих актах, нормативно-правових документах, електронному ресурсі.

Паралельно з лекціями проводяться аудиторні, позааудиторні заняття, застосовуються активні методи навчання і сучасні ПЕОМ, проводиться індивідуальна робота із студентами, а також самостійна робота студентів.

Навчально-тематичний план курсу «Державне регулювання економіки»

№ п/п	Назва теми	Всього годин	Лекції	СРС
1.	Об'єктивна необхідність і теоретичні основи державного регулювання економіки	9	2	7
2.	Прогнозування соціально-економічного розвитку в системі державного регулювання економіки	2	2	
3.	Програмування у системі державного регулювання економіки	2	2	
4.	Макроекономічне планування у системі державного регулювання економіки	9	2	14
5.	Фінансово-бюджетна та грошово-кредитна політика	9	2	14
6.	Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	9	2	
7.	Регіональна економічна політика	9	2	
8.	Структурна та інвестиційна політика	7		7
9.	Соціальна політика держави	7		7
10.	Державне регулювання природоохоронної діяльності.	9	2	7
	В с ь о г о :	72	16	56

4. Тематика та плани лекцій за програмою курсу**Тема 1. Об'єктивна необхідність і теоретичні основи державного регулювання економіки**

- 1.1. Предмет дисципліни "Державне регулювання економіки". Об'єкти та суб'єкти ДРЕ.
- 1.2. Основні типи економічних систем та механізми їх регулювання.
- 1.3. Державне регулювання економіки: необхідність, суть, функції, цілі.
- 1.4. Особливості управління економікою перехідного типу.

Предмет, метод, об'єкти та суб'єкти ДРЕ. Форми організації економіки (командна, ринкова, змішана). Недоліки функціонування їх регуляторних систем. Історичні аспекти становлення, функціонування та розвитку сучасної системи ДРЕ. Об'єктивні передумови (причини) необхідності ДРЕ: неспроможність конкуренції; неспроможність ринку щодо забезпечення потреб у суспільних товарах; зовнішні ефекти ринкового розподілу ресурсів; неповнота ринку; недостатність інформаційного забезпечення; економічна нестабільність.

Основне завдання регуляторної діяльності держави щодо економіки. економічна функція держави. напрямки реалізації економічної функції держави у змішаній економічній системі. Механізми і способи реалізації економічних функцій держави.

Тема 2. Прогнозування соціально-економічного розвитку в системі державного регулювання економіки

- 2.1. Сутність і головні принципи економічного і соціального прогнозування.
- 2.2. Система прогнозів економічного і соціального розвитку.
- 2.3. Методи і моделі прогнозування.

Соціально-економічне прогнозування. Сутність понять: „прогноз”, „гіпотеза”, „план (програма)”. Функції соціально-економічного прогнозування. Принципи економічного і соціального прогнозування. Принципи соціально-економічного прогнозування: науковості, обґрунтованості, адекватності, альтернативності, системності, цілеспрямованості. Класифікація соціально-економічних прогнозів. Типологія методів прогнозування. Інтуїтивні та формалізовані методи прогнозування. Державний прогноз економічного та соціального розвитку України.

Тема 3. Програмування у системі державного регулювання економіки

- 3.1. Суть державного програмування і види програм.
- 3.2. Методика та організація розробки цільових комплексних програм.
- 3.3. Особливості розробки Програми "Україна - 2015" та Програми "Закарпаття - 2015".

Державне економічне програмування. Сутність програмно-цільового методу планування. Цільова комплексна програма (ЦКП). Класифікація ЦКП. Життєвий цикл ЦКП. Зміст етапів програмно-цільового планування: відбір переліку проблем, що підлягають програмному розв'язанню; формування та видача вихідного завдання на розроблення ЦКП; розроблення проекту ЦКП; затвердження ЦКП; реалізація ЦКП; звіт про виконання ЦКП. Статус учасників програмно-цільового планування. Вимоги щодо цілей ЦКП: конкретність, визначеність у часі, реальність. Організаційно-економічний механізм реалізації ЦКП. Особливості формування Програм соціально-економічного розвитку України та Закарпаття на перспективу.

Тема 4. Макроекономічне планування у системі державного регулювання економіки

- 4.1. Місце макроекономічного планування в системі державного регулювання економіки.
- 4.2. Індикативне (рекомендаційне) планування.
- 4.3. Принципи та методи макроекономічного планування.

Макроекономічне планування: принципи, форми, методи. Індикативні та директивні плани. Особливості індикативного (рекомендаційного) планування. Система показників і структура індикативних планів. Державна програма економічного та соціального розвитку України (ДПЕСР) як форма макроекономічного планування на довго-, середньо- та короткострокові періоди. Принципи макроекономічного планування. Система показників макроекономічних планів. Методи планово-економічних розрахунків. Структура макроекономічного плану.

Тема 5. Фінансово-бюджетна та грошово-кредитна політика

- 5.1. Державний бюджет як інструмент державного регулювання економіки.
- 5.2. Фінансова політика уряду та податкова система.
- 5.3. Становлення і зміцнення банківської системи України та грошово-кредитне регулювання.
- 5.4. Методи державного регулювання цін та антиінфляційна політика.

Фінансова і бюджетна системи країни. Державні фінанси. Правова основа бюджетного регулювання в Україні. Інформаційна база використання фінансових ресурсів держави. Зведений баланс фінансових ресурсів України. Бюджетна система. Бюджетний устрій. Податкове регулювання. Поняття і функції податків. Податкова система. Принципи побудови податкової системи. Система оподаткування. Податкове законодавство. Суб'єкт оподаткування. Система податкових органів. Форми оподаткування. Класифікація податків. Загальнодержавні податки і збори. Місцеві податки і збори. Податкові пільги. Податкове планування.

Грошово-кредитна політика. Цілі грошово-кредитного регулювання: стратегічні і тактичні цілі. Напрямки грошово-кредитної політики. „Політика дорогих грошей”. „Політика дешевих грошей”. Вибір напрямків грошово-кредитної політики. Засади грошово-кредитної політики. Правова основа грошово-кредитного регулювання. Суб'єкти грошово-кредитної політики.

Тема 6. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

- 6.1. Засади зовнішньоекономічної діяльності.
- 6.2. Регулювання торговельної діяльності.
- 6.3. Іноземне інвестування та роль держави в залученні іноземних кредитів.

Засади зовнішньоекономічної політики. Сутність поняття „зовнішньоекономічна політика”. Завдання та принципи зовнішньоекономічної політики. Правова база регулювання зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД). Правові режими для іноземних суб'єктів господарської діяльності на території України. Види ЗЕД. Система органів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. методи регулювання ЗЕД. Стратегія і тактика зовнішньоекономічної політики України. регулювання торговельної діяльності. Протекціонізм і вільна торгівля. Регулювання іноземного інвестування. Стимулювання іноземних інвестицій. Форми підприємств з іноземними інвестиціями. Вільні економічні зони. Роль держави в залученні іноземних кредитів.

Тема 7. Регіональна економічна політика

- 7.1. Регіональна економічна політика, її сутність та завдання.
- 7.2. Механізм реалізації регіональної економічної політики держави.
- 7.3. Державне регулювання соціально-економічного розвитку регіонів.
- 7.4. Місцеві бюджети як фінансова основа соціально-економічного розвитку регіону.

Сутність понять: „регіон”, „регіональна економічна політика”, „регіональна структура економіки”. Регіон як соціально-економічна система. Об’єкти і суб’єкти регіональної політики. Принципи та пріоритети державної регіональної політики. Стратегія регіонального розвитку. складові регіональної економічної політики. Стратегія і тактика регіональної політики України. законодавча база механізму регіональної політики. Складові елементи механізму регіональної політики. Функції центральних державних органів і місцевих державних адміністрацій щодо регіональної економічної політики. Адміністративні, правові та економічні методи державного регулювання розвитку регіонів. завдання та зміст програм економічного і соціального розвитку регіонів. методика і порядок розроблення програм економічного і соціального розвитку регіонів. принципи формування місцевих бюджетів. Доходи місцевих бюджетів. Нормативи відрахувань загальнодержавних податків і зборів до місцевих бюджетів. Місцеві податки та збори. Бюджетні субсидії, субвенції, дотації. Видатки місцевих бюджетів.

Тема 8. Державне регулювання природоохоронної діяльності.

- 8.1. Необхідність та принципи охорони навколишнього природного середовища.
- 8.2. Державне екологічне регулювання.
- 8.3. Державне управління в галузі охорони навколишнього природного середовища.
- 8.4. Економічний механізм забезпечення природоохоронної діяльності.

Сутність поняття „екологія”, „екологічне регулювання”, „природоохоронна діяльність”. Класифікація природних ресурсів. Стійкість природного середовища до техногенного навантаження. Сутність природно-антропогенних процесів. Техногенний і сталий типи економічного розвитку. пасивна та активна екологічна політика. Принципи та об’єкти охорони навколишнього природного середовища. Сутність екологічної політики в Україні. Сутність екологічного регулювання. Екологічне законодавство. Управління в сфері охорони навколишнього природного середовища. Інструменти екологічного регулювання: екологічна експертиза, моніторинг стану довкілля, екологічні стандарти і нормативи, екологічні програми, кадастри природних ресурсів, зонування територій, санкції за порушення норм екологічного законодавства. Джерела фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища. Порядок оплати використання природних ресурсів. Платежі за забруднення довкілля. Ліміти викидів і скидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовища. Фонди охорони навколишнього природного середовища.

5. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота є невід’ємною частиною навчального процесу і основою пізнавальної діяльності студента. Метою методичних вказівок є конкретизація самостійної роботи студента для всебічного підвищення рівня знань, раціоналізації процесів підготовки, виконання і захисту самостійної роботи, єдності навчальної та науково-дослідної роботи.

Освоєння курсу відповідно до програми передбачає самостійне опрацювання студентом літературних джерел, вивчення теоретичних питань тем, виконання практичних завдань. Навчальні завдання за кожною темою містять перелік питань, літературних джерел і практичних завдань.

Викладач курсу спрямовує і контролює самостійну роботу студента, встановлює час консультацій та термін виконання самостійної роботи за кожною темою курсу.

Змістом самостійної роботи студентів є вивчення теоретичних питань, підготовка до семінарських занять.

Контроль за самостійною роботою студентів здійснюється на практичних і семінарських заняттях у формі поточного контролю та перевірки якості виконання домашніх завдань.

Перелік запитань і завдань, що виносяться на самостійне опрацювання студентами:

№ п/п	Тематика модулів та зміст самостійної роботи	Кількість год.	Рекомендована література
1	2	3	4
1.	<p><i>Об’єктивна необхідність і теоретичні основи державного регулювання економіки.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • У чому полягає різниця між управлінням економікою та її регулюванням? • Охарактеризуйте значення основних теорій державного регулювання економіки для забезпечення сучасного економічного зростання. • Визначте поняття державного регулювання економіки, його мету та основні завдання. <ul style="list-style-type: none"> • Перелічіть суб’єкти та об’єкти державного регулювання основних економічних процесів. • Охарактеризуйте суб’єкти і об’єкти державного регулювання економіки. Як вони пов’язані? 	7	<p>1. Калетнік Г. М., Державне регулювання економіки : [навч. посіб.] / Г. М. Калетнік, А. Г. Мазур, О. Г. Кубай. – К. : "Хай-Тек Прес", 2011. – С. 10-35.</p> <p>2.Гриньова В. М. Державне регулювання економіки : [підручник] / В. М. Гриньова, М. М. Новікова. – К. : Знання, 2008. – С.11-18.</p> <p>3.Ковтун О. І. Державне регулювання економіки : [навч. посібник] / О. І. Ковтун. – Львів : «Новий Світ – 2000», 2006. – С. 32-41.</p>

1	2	3	4
2.	<p>Макроекономічне планування у системі державного регулювання економіки</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обґрунтуйте необхідність макроекономічного планування для державного регулювання економіки. • Охарактеризуйте основні форми макроекономічного планування. • У чому різниця між директивним та індикативним плануванням? • Дайте характеристику балансовому і нормативному методу планування. • Наведіть визначення концепції, стратегії та програми економічного і соціального розвитку країни. У чому полягає різниця між ними? Чим відрізняється економічне зростання від економічного розвитку. 	14	<p>1. Калетнік Г. М., Державне регулювання економіки : [навч. посіб.] / Г. М. Калетнік, А. Г. Мазур, О. Г. Кубай. – К. : "Хай-Тек Прес", 2011. – С. 130-156.</p> <p>2. Гриньова В. М. Державне регулювання економіки : [підручник] / В. М. Гриньова, М. М. Новікова. – К. : Знання, 2008. – С.31-44.</p> <p>3. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки : [навч. посібник] / О. І. Ковтун. – Львів : «Новий Світ – 2000», 2006. – С. 119-122.</p>
3.	<p>Фінансово-бюджетна та грошово-кредитна політика.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Розкрийте сутність поняття "бюджетна система України". • Охарактеризуйте джерела формування фінансової основи для економічного та соціального розвитку. • Які функції виконує зведений бюджет України? • Назвіть державні та місцеві податки та поясність, у чому полягає їх призначення в державному регулюванні економіки. • Опишіть чинники, що впливають на міжбюджетні відносини. <p>Що таке міжбюджетний трансферт і що необхідно враховувати під час його розрахунку?</p>	14	<p>1. Калетнік Г. М., Державне регулювання економіки : [навч. посіб.] / Г. М. Калетнік, А. Г. Мазур, О. Г. Кубай. – К. : "Хай-Тек Прес", 2011. – С. 157-189.</p> <p>2. Гриньова В. М. Державне регулювання економіки : [підручник] / В. М. Гриньова, М. М. Новікова. – К. : Знання, 2008. – С.163-186.</p> <p>3. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки : [навч. посіб.] / О. І. Ковтун. – Львів : «Новий Світ – 2000», 2006. – С. 148-173.</p>
4.	<p>Структурна та інвестиційна політика.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Поняття і значення структури економіки для збалансованого розвитку економіки. • Структурна політика: поняття, зміст, типи, механізми, цілі, напрями, пріоритети, методи і заходи реалізації державної структурної політики. Розкрийте сутність прямих і а портфельних інвестицій. • Обґрунтуйте доцільність залучення іноземних інвестицій у національну економіку. 	7	<p>1. Калетнік Г. М., Державне регулювання економіки : [навч. посіб.] / Г. М. Калетнік, А. Г. Мазур, О. Г. Кубай. – К. : "Хай-Тек Прес", 2011. – С. 216-250.</p> <p>2. Гриньова В. М. Державне регулювання економіки : [підручник] / В. М. Гриньова, М. М. Новікова. – К. : Знання, 2008. – С.140-162.</p> <p>3. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки : [навч. посібник] / О. І. Ковтун. – Львів : «Новий Світ – 2000», 2006. – С. 193-215.</p>

1	2	3	4
5.	<p>Соціальна політика держави.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Охарактеризуйте соціальну політику та обґрунтуйте необхідність її розробки. • Що таке державні соціальні стандарти та гарантії, для чого вони необхідні? • Обґрунтуйте чому рівень доходів населення визначає рівень життя, а структура витрат домогосподарств – його якість? • Що таке номінальна та реальна заробітна плата? <p>Розкрийте сутність понять "прожитковий мінімум", "мінімальний споживчий бюджет", "споживчий кошик".</p>	7	<p>1. Калетнік Г. М., Державне регулювання економіки : [навч. посіб.] / Г. М. Калетнік, А. Г. Мазур, О. Г. Кубай. – К. : "Хай-Тек Прес", 2011. – С. 280-305.</p> <p>2. Гриньова В. М. Державне регулювання економіки : [підручник] / В. М. Гриньова, М. М. Новікова. – К. : Знання, 2008. – С. 222-257.</p> <p>3. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки : [навч. посібник] / О. І. Ковтун. – Львів : «Новий Світ – 2000», 2006. – С. 323-352.</p>
6.	<p>Державне регулювання природоохоронної діяльності.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Перелічіть основні елементи механізму державного регулювання екологічної безпеки. • Які завдання мають бути реалізовані у межах системи управління використанням природних ресурсів? • За рахунок яких джерел може здійснюватися фінансування заходів з охорони навколишнього природного середовища? • Куди надходять платежі за використання природних ресурсів. <ul style="list-style-type: none"> • Розкрийте сутність політики охорони навколишнього середовища та для чого вона потрібна. • Які основні проблеми природно-техногенної безпеки в Україні? 	7	<p>1. Калетнік Г. М., Державне регулювання економіки : [навч. посіб.] / Г. М. Калетнік, А. Г. Мазур, О. Г. Кубай. – К. : "Хай-Тек Прес", 2011. – С. 354-373.</p> <p>2. Гриньова В. М. Державне регулювання економіки : [підручник] / В. М. Гриньова, М. М. Новікова. – К. : Знання, 2008. – С. 318-354.</p> <p>3. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки : [навч. посібник] / О. І. Ковтун. – Львів : «Новий Світ – 2000», 2006. – С. 353-370.</p>
	Всього годин:	56	

6. Перелік питань для підготовки до заліку.

1. Об'єктивна необхідність державного регулювання економіки.
2. Функції держави в сучасній економіці.
3. Сутність, об'єкти та суб'єкти державного регулювання економіки.
4. Основні функції і моделі державного регулювання економіки.
5. Правове та адміністративне регулювання економіки.
6. Особливості управління економікою перехідного типу.
7. Система органів державної влади та їхні функції у сфері управління економікою України.
8. Роль Міністерств, відомств та інших центральних органів виконавчої влади.
9. Місцеві державні адміністрації та їх роль у регулюванні економіки на регіональному рівні.
10. Сутність і головні принципи економічного і соціального прогнозування.
11. Система прогнозів економічного і соціального розвитку.
12. Методи і моделі прогнозування.
13. Суть державного програмування і види програм.
14. Методика та організація розробки цільових комплексних програм.
15. Особливості розробки Програми "Україна - 2010".
16. Особливості формування Концепції сталого розвитку Закарпаття.
17. Місце макроекономічного планування в системі державного регулювання економіки та методи планування.
18. Індикативне (рекомендаційне) планування.
19. Основи методології індикативного планування.
20. Державний бюджет як інструмент державного регулювання економіки.
21. Фінансова політика уряду та податкова система.
22. Становлення і зміцнення банківської системи України та грошово-кредитне регулювання.
23. Методи державного регулювання цін та антиінфляційна політика.
24. Засади зовнішньоекономічної діяльності.
25. Регулювання торговельної діяльності.
26. Іноземне інвестування та роль держави у залученні іноземних кредитів.
27. Структурна перебудова, її необхідність та особливості в перехідній економіці.
28. Стратегія розвитку внутрішнього ринку.
29. Етапи структурно-інноваційної перебудови.
30. Державне регулювання структурних зрушень в економіці.
31. Державне регулювання інвестиційної діяльності.
32. Державне підприємництво і управління державною власністю.
33. Державне управління процесами приватизації.
34. Державна підтримка малого підприємництва.
35. Сутність державної науково-технічної політики.
36. Пряме державне регулювання розвитку науки і техніки.
37. Державне регулювання інноваційних процесів.

38. Державне регулювання промислового виробництва.
39. Державне регулювання розвитку агропромислового комплексу.
40. Державне регулювання транспорту.
41. Державне регулювання капітального будівництва.
42. Регіональна економічна політика, її сутність та завдання.
43. Механізм реалізації регіональної економічної політики держави.
44. Державне регулювання соціально-економічного розвитку регіонів.
45. Поняття і зміст державної координації регіональної економіки.
46. Суб'єкти та об'єкти державного регіонального регулювання.
47. Державне регулювання ринку праці, зайнятості умов праці.
48. Державне регулювання розвитку сфери обслуговування.
49. Соціальний захист населення, регулювання доходів та споживання.
50. Необхідність та принципи охорони навколишнього природного середовища.
51. Державне екологічне регулювання.
52. Державне управління в галузі охорони навколишнього природного середовища.
53. Економічний механізм забезпечення природоохоронної діяльності.
54. Науково-технічний прогрес та економічне зростання.
55. Форми та методи реалізації науково-технічної політики.
56. Підприємництво як об'єкт державного регулювання.
57. Роль держави в процесі становлення підприємницького середовища в Україні.
58. Механізм державного регулювання підприємництва.
59. Необхідність та методи державного регулювання цін.
60. Антиінфляційна політика.
61. Сутність і мета соціальної політики.
62. Регулювання ринку праці та зайнятості населення.
63. Суть і види інвестицій.
64. Механізм державного регулювання інвестиційної діяльності.
65. Форми і методи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
66. Сутність та види зовнішньоекономічної діяльності.
67. Державна підтримка розвитку фермерства.
68. Політика держави у сфері земельних відносин. Земельна реформа.
69. Податки як інструмент державного регулювання економіки.
70. Удосконалення регіональної структури економіки.
71. Фінансова політика уряду.
72. Об'єкти державної регіональної політики.
73. Державне регулювання оплати праці.

7. Критерії оцінювання знань та підсумкового контролю.

Оцінка знань, умінь та практичних навичок студента з навчальної дисципліни "Державне регулювання" здійснюється за результатами складання заліку за двобальною шкалою: "зараховано", "незараховано".

Критерії оцінки заліку:

- “Зараховано” ставиться, якщо продемонстровано: 1) задовільні знання у викладі теоретичного матеріалу з вживанням відповідної термінології та наведенням відповідних прикладів; 2) враховуються семантична насиченість відповіді, повнота викладення, уміння виразити свої думки із наданого питання.
- “Незараховано” ставиться, якщо виявлено: 1) незнання теоретичного матеріалу курсу і невміння виразити свої думки із запропонованого питання; 2) незадовільне уміння і навички практичного застосування стратегічного аналізу та вміння висловити свої думки; 3) значні помилки у поясненні сутності питання, що спотворюють зміст відповіді;

Протягом складання заліку при необхідності студенту можуть бути поставлені додаткові питання.

8. Рекомендована література до вивчення курсу "Державне регулювання економіки".

Основна:

1. Базилевич В. Д. Ринкова економіка : основні поняття і категорії : [навч. посіб.] / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич. – К. : Знання, 2006. – 263 с.
2. Гриньова В. М. Державне регулювання економіки : [підручник] / В. М. Гриньова, М. М. Новікова. – К. : Знання, 2008. – 398 с.
3. Державне регулювання економіки/за ред. д-ра. екон. наук, проф., акад. АН Вищої школи України І.Р.Михасюка.- Львівський національний університет ім. І. Франка, Львів: "Українські технології", 1999. - 640 с.
4. Державне регулювання економіки: [навч. посіб.] / С. М. Чистов, А. Є. Никифоров, Т. Ф. Куценко та ін. – К. : КНЕУ, 2000.- 316 с.
5. Дідівська Л. І. Державне регулювання економіки: [навч. посібник] / Л. І. Дідівська, Л. С. Головка. - К.: Знання-Прес, 2000. – 209 с. — (Вища освіта XXI століття).
6. Економічна теорія : Політекономія : [підручник] / за ред. В. Д. Базилевича. – К. Знання, 2006. – 631 с.
7. Запоточний І.В. Державне регулювання регіональної економіки/ І. В. Запоточний, В. І. Захарченко; за ред. д.е.н., проф. Захарченка В.І. – Харків–Львів–Одеса: ТОВ „Одіссей”, 2003. – 592 с.
8. Інноваційний розвиток економіки : модель, система управління, державна політика /за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. І. Федулової. – К. : "Основа", 2005. – 552 с.
9. Калетнік Г. М., Державне регулювання економіки : [навч. посіб.] / Г. М. Калетнік, А. Г. Мазур, О. Г. Кубай. – К. : "Хай-Тек Прес", 2011. – 428 с.

10. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки : [навч. посіб.] / О. І. Ковтун. – Львів : «Новий Світ – 2000», 2006. – 432 с.
11. Мельник А. Ф. Державне управління : [підручник] / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна; за ред. А. Ф. Мельник. – К. : Знання, 2009. – 582 с.
12. Могильний О. М. Регулювання аграрної сфери / О. М. Могильний. – Ужгород : ІВА, 2005. – 400 с.
13. Новіков Б. В. Основи адміністративного менеджменту : [навч. посіб.] / Б. В. Новіков, Г. Ф. Сініок, П. В. Круш. – К. : Центр навч. літ-ри, 2004. – 560 с.
14. Стеченко Д.М. Державне регулювання економіки: [навч. посіб.] / Д. М. Стеченко. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2004. – 262с.
15. Черевко Г. В. Державне регулювання економіки в АПК : [навч. посіб.] / Г. В. Черевко. – К. : Знання, 2006. – 339 с.
16. Чистов С.М. Державне регулювання економіки: [навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц.] / С. М. Чистов. – К.: КНЕУ, 2002.- 208 с.
17. Швайка Л. А. Державне регулювання економіки : [нав. посіб.] / Л. А. Швайка. – К. : Знання, 2006. 435 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
18. Швайка Л.А. Основи державного регулювання економіки : [навч. посіб.] / Л. А. Швайка. Львів. Видавництво „Фенікс”. 2001. – 231с.

Додаткова:

1. Екологічна енциклопедія : У 3 т. / Головн. ред. А. В. Толстоухов та ін. – К. : ТОВ „Центр екологічної освіти та інформації”, 2007. – Т. 1: А-Е. – 432 с.
2. Екологічна енциклопедія : У 3 т. / Головн. ред. А. В. Толстоухов та ін. – К. : ТОВ „Центр екологічної освіти та інформації”, 2007. – Т. 2: Є-Н. – 416 с.
3. Екологічна енциклопедія : У 3 т. / Головн. ред. А. В. Толстоухов та ін. – К. : ТОВ „Центр екологічної освіти та інформації”, 2008. – Т. 3: О-Я. – 472 с.
4. Економіка України: Підсумки перетворень та перспективи зростання/За ред. академіка НАН України В.М.Гейця. – Х.: Форт, 2000. – 392 с.
5. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку/За ред. акад. НАН України В.М.Гейця. – К.: Ін-т екон. прогнозув.; Фенікс, 2003. – 1008 с.
6. Економічна безпека України: сутність і напрямки забезпечення [монографія] / В. Т. Шлемко, І. Ф. Бінько. – К. : НІСД, 1997. – 144 с.
7. Економічна енциклопедія : [у 3 т.]. – Київ : Видавничий центр «Академія», 2002. / голова редакційної ради : Гаврилишин Б. Д. (голова) [та ін.]. Т. 3 / [відп. редактор Мочерний С. В. та ін.]. – 2002. – 952 с.
8. Економічна енциклопедія : [у 3 т.]. – Київ : Видавничий центр «Академія», 2002. / голова редакційної ради : Гаврилишин Б. Д. (голова) [та ін.]. Т. 1 / [відп. редактор Мочерний С. В. та ін.]. – 2002. – 864 с.
9. Економічна енциклопедія : [у 3 т.]. – Київ : Видавничий центр «Академія», 2002. / голова редакційної ради : Гаврилишин Б. Д. (голова) [та ін.]. Т. 2 / [відп. редактор Мочерний С. В. та ін.]. – 2002.– 952 с.
10. Лукінов І.І. Економічні трансформації (наприкінці ХХ сторіччя). РІАН України, Інститут економіки. - Київ. - 1997. - 455 с.
11. Мельник А. Ф. Державне управління : [навч. посібник] / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна та ін. – К. : Знання-Прес, 2003. – 343 с.
12. Михасюк І.Р. Державне регулювання перехідної української економіки / І. Р. Михасюк, З. М. Залога, С. Й. Сажинець. – Л вів. - 1998.

13. Михасюк І.Р. Основи та важелі державного регулювання економіки / І. Р. Михасюк, З. М. Залога, С. Й. Сажинець. – Львів, 1998.
14. Панасюк Б. Я. Прогнозування та регулювання розвитку економіки / Б. Я. Панасюк. – К., 1998. – 304 с.
15. Роль держави у довгостроковому економічному зростанні/За ред. д.е.н. Б.Є.Кваснюка. – К.: Ін-т екон. прогнозув.: Х.: Форт, 2003. – 424 с.
16. Стельмащук А. М. Державне регулювання економіки / А. М. Стельмащук. – Тернопіль : Астон, 2001. – 362 с.
17. Трансформація моделі економіки України. (Ідеологія, протиріччя, перспективи). Інститут економічного прогнозування: за редакцією академіка НАН України В.М.Гейця. - К.: Логос, 1999. – 500 с.

Начально-методичний комплекс з курсу "Державне регулювання економіки" сформовано на основі Галузевого Стандарту Вищої Освіти затвердженого Міністерством освіти і науки України від 7 червня 2006 р., а також:

- Гриньова В. М. Державне регулювання економіки : [підручник] / В. М. Гриньова, М. М. Новікова. – К. : Знання, 2008. – 398 с.
- Калетнік Г. М., Державне регулювання економіки : [навч. посіб.] / Г. М. Калетнік, А. Г. Мазур, О. Г. Кубай. – К. : "Хай-Тек Прес", 2011. – 428 с.
- Ковтун О. І. Державне регулювання економіки : [навч. посіб.] / О. І. Ковтун. – Львів : «Новий Світ – 2000», 2006. – 432 с. та інші.